

Risk Behaviors and Factors Influencing Risk Behaviors Among Adolescents

พฤติกรรมเสี่ยงและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

นุชรีย์ แสงสว่าง* Nucharee Sangsawang*
บุศรา แสงสว่าง** Bussara Sangsawang**

Abstract

Risk behavior among Adolescents is a national priority issue. This predictive correlational research study aimed to assess risk behavior in adolescents and the predictive power of adolescent-parent attachment and family cohesion on risk behavior in adolescents. Participants were 324 male and female adolescents aged 10-19 years. Research instruments included the Adolescent Health Risk Behaviors Questionnaire, The Inventory of Parent and Peer Attachment, and The Family Cohesion Assessment. Descriptive statistics and multiple regression analysis were used to analyze the data.

The results of this study revealed that:

1. Most participants had a lower level of risk behavior. The mean score was 27.38 (SD = 6.36).
2. Adolescent-parent attachment and family cohesion had a negative correlation with risk behavior ($r = -.163, p < .01$; $r = -.444, p < .01$; respectively).
3. Adolescent-parent attachment and family cohesion was a significant predictor that accounted for 21.6% of the variance in risky behavior ($R^2 = .216, p < .001$).

This study showed the correlations between adolescent-parent attachment, family cohesion and risk behaviors among adolescents. It can be utilized as basic information for risk behavior among adolescents and its related factors in order to implement strategies on risk behavior prevention among adolescents by providing adolescent-parent attachment and family cohesion.

Keywords: Adolescent, Risk behavior, Adolescent-parent attachment, Family cohesion

---

* Assistant Professor, Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University

** Corresponding Author, Assistant Professor, Faculty of Nursing, Srinakharinwirot University; e-mail: twinnui@hotmail.com; bussara@g.swu.ac.th

Received 27 February 2022; Revised 12 May 2022; Accepted 20 June 2022

บทคัดย่อ

พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเป็นปัญหาสำคัญในระดับชาติ การวิจัยหาความสัมพันธ์เชิงทำนายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น และปัจจัยทำนาย ได้แก่ ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างคือ วัยรุ่นเพศชายและหญิง อายุระหว่าง 10-19 ปี จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยง แบบวัดความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และแบบวัดความผูกพันต่อครอบครัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ สถิติ multiple regression analysis

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 27.38 (SD = 6.36)
2. ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.163, p < .01$; $r = -.444, p < .01$; ตามลำดับ)
3. ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ร้อยละ 21.6 ($R^2 = .216, p < .001$)

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น และสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้ต่อไปโดยส่งเสริมความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว

คำสำคัญ: วัยรุ่น พฤติกรรมเสี่ยง ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ความผูกพันต่อครอบครัว

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** ผู้เขียนหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ e-mail: twinui@hotmail.com; bussara@gs.wu.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเป็นปัญหาสำคัญทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา (Champion et al., 2018) โดยพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นตามแนวคิดของอาภาพร เฒ่าวัฒนา และคณะ (2561) ร่วมกับคำจำกัดความขององค์การควบคุมและป้องกันโรค (Centers for Disease Control and Prevention, 2018) หมายถึง พฤติกรรมที่จะนำไปสู่การมีกิจกรรมที่ทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบทางสุขภาพของตนเองได้ ประกอบด้วย พฤติกรรมสูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมใช้ความรุนแรง พฤติกรรมการรับประทานอาหารไม่เหมาะสม และพฤติกรรมการไม่ออกกำลังกาย ทั้งนี้วัยรุ่นที่มีการกระทำพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่งจะมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมเสี่ยงอื่น ๆ ร่วมกันได้ และอาจกระทำพฤติกรรมนั้นต่อเนื่องได้จนถึงวัยผู้ใหญ่ (Brooks et al., 2012; Thammaraksa et al., 2019) นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการพัฒนาทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และความเป็นตนเอง และยังเป็นช่วงวัยที่มีความเป็นอิสระลดการพึ่งพาจากพ่อแม่ (Schindler & Bröning, 2015) ดังนั้นวัยรุ่นจึงกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เพื่อเพิ่มความพึงพอใจทางร่างกาย เสริมสร้างความเป็นตนเอง ให้ได้รับการยกย่องและมีสถานะทางสังคม มีความโดดเด่นในกลุ่ม และรู้สึกเป็นอิสระ (Lemelin et al., 2014)

ในประเทศไทย จากการสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ในวัยรุ่น พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนแต่งงานกับคูรักร้อยละ 77 ในจำนวนนี้มีการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 44.8 (Srithong, 2015) ส่วนพฤติกรรมการใช้สารเสพติด พบว่าวัยรุ่นมีการดื่มแอลกอฮอล์มากถึงร้อยละ 83.1-87.9 และมีแนวโน้มของการสูบบุหรี่ร่วมกับการดื่มแอลกอฮอล์มากถึงร้อยละ 70.0-73.9 (Duangkaew et al., 2017; Thammaraksa et al., 2019) นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นชายร้อยละ 10.03 และวัยรุ่นหญิงร้อยละ 2.78 มีพฤติกรรมสูบบุหรี่และสูบต่อเนื่องเป็นประจำ (Chidnayee & Yottavee, 2018) สอดคล้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในต่างประเทศ ซึ่งพบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกก่อนอายุ 16 ปี ร้อยละ 17.3 มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันร้อยละ 11.6-40.3 สูบบุหรี่ร้อยละ 13.6-22.0 ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 17.8-21.4 ดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับสูบบุหรี่ ร้อยละ 7.3-8.6 สูบบุหรี่ร่วมกับใช้สารเสพติดอื่น เช่น กัญชา ร้อยละ 11.4-13.6 และดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 16.7-24.6 (Hale & Viner, 2016; Kipping et al., 2015; Reyes et al., 2021)

พฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญในวัยรุ่นทั้งการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการตั้งครภไม่พึงประสงค์และการคลอดบุตรก่อนวัยอันควร สามารถส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นในด้านต่างๆจนกลายเป็นปัญหาสำคัญในระดับชาติ ดังนี้ ด้านร่างกาย เช่น เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ การเสียชีวิตก่อนวัยอันควร (Arts et al., 2014) ด้านจิตใจ เช่น เพิ่มความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต มีภาวะซึมเศร้า มีความวิตกกังวล รู้สึกหมดคุณค่าในตัวเอง (Bannink et al., 2015) รวมทั้งผลกระทบต่อครอบครัวและสังคม เช่น มีความสัมพันธ์ที่ไม่มั่นคงกับคูรักร กังวลกับการถูกทอดทิ้ง ต้องเลี้ยงดูบุตรตามลำพัง เกิดความขัดแย้งในครอบครัว เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัว ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย ถูกไล่ออกจากโรงเรียน ไม่มีการจ้างงาน หรือมีการทำงานที่ไม่มั่นคง เป็นต้น (Kipping et al., 2015; Lemelin et al., 2014; Perera & Abeysena, 2018; Thammaraksa et al., 2019)

สาเหตุของการมีพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเกิดขึ้นได้หลายปัจจัยทั้งปัจจัยทางชีวภาพ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางระบบประสาท (Lemelin et al., 2014) รวมทั้งปัจจัยทางด้านสังคม เช่น รูปแบบความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ (Kassel et al., 2007; Pooravari et al., 2015) ความผูกพันต่อครอบครัว (Fosco et al., 2016) ทักษะคิดต่อการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ของคนใกล้ชิดและการชักชวนของเพื่อน (Wiangkamon et al., 2017) การดื่มแอลกอฮอล์ของคนใกล้ชิดและการชักชวนของเพื่อน (Saelim et al., 2017) การเลี้ยงดูไม่เหมาะสม สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี มีความรุนแรงในครอบครัว ใช้สารเสพติด การหย่าร้างของพ่อแม่ หรือการไม่เห็นคุณค่าในตนเอง (Lemelin et al., 2014)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ปัจจัยต่างๆของการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยเฉพาะปัจจัยด้านรูปแบบความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ สอดคล้องกับทฤษฎีความรักใคร่ผูกพัน (attachment theory) โดยที่ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ (attachment) เป็นสายสัมพันธ์ทางอารมณ์ที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ช่วงวัยเด็กกับผู้ดูแล และพัฒนาต่อเนื่องจนกลายเป็นความรักใคร่ในวัยผู้ใหญ่ ความรักใคร่ผูกพันไม่เพียงเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ และสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆเมื่อเข้าสู่ผู้ใหญ่ แต่ยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงได้เช่นกัน (Bowlby, 1969; Hazan & Zeifman, 1999; Kassel et al., 2007) โดยพบว่าความรักใคร่ผูกพันแบบไม่มั่นคง (insecure attachment) สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมด้านลบหรือพฤติกรรมเสี่ยงได้ เช่น สูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ ใช้สารเสพติด มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม มีปัญหาทางสุขภาพจิต หรือมีพฤติกรรมกลั่นแกล้ง (Bozzini et al., 2021; Fairbairn et al., 2018) เนื่องจากเมื่อวัยรุ่นเผชิญกับปัญหา หรือสถานการณ์ที่คุกคามตนเองจะต้องการความรู้สึกที่พึงพิง และความไวใจจากผู้ดูแลหรือตัวแทนความผูกพันของตนเอง (attachment figure) (Hazan & Zeifman, 1999) ซึ่งก็คือ พ่อแม่ เพื่อให้ตนเองรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย และสามารถเผชิญกับปัญหานั้นได้ แต่หากบุคคลนั้นไม่ได้รับการตอบสนองจากผู้ดูแล จะทำให้บุคคลรู้สึกถูกแยกออกจากสิ่งที่พึงพิง จนรู้สึกไม่ปลอดภัย และไม่มั่นคง จึงมีแนวโน้มกระทำการพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เช่น สูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ ใช้สารเสพติด หรือมีเพศสัมพันธ์ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือแก้ไขปัญหาเหล่านั้น (Abolghasemi et al., 2009; Kassel et al., 2007)

จากการทบทวนวรรณกรรม ยังพบอีกว่าปัจจัยด้านความผูกพันต่อครอบครัว (family cohesion) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้เช่นกัน กล่าวคือ ความผูกพันต่อครอบครัว เป็นความรู้สึกผูกพันทางอารมณ์ที่สมาชิกในครอบครัวมีต่อกัน (Olson et al., 1983) ครอบครัวที่มีความผูกพันต่อกันจะส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ต่อกัน มีการสนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการติดตามกันและกัน ทำให้รู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว จึงช่วยส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นลงได้ เช่น มีความรู้ด้านเพศที่ถูกต้องและเหมาะสม มีเพศสัมพันธ์ช้าลงหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลง มีการแสดงอารมณ์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมาได้ในระดับต่ำ (Morgan & Haglund, 2009; Nyaguti et al., 2021) ในทางตรงข้ามหากบุคคลมีความผูกพันต่อครอบครัวน้อย สมาชิกในครอบครัวจะมีความผูกพันต่อกันน้อย ขาดความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนซึ่งกันและกัน สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนจึงต่างคนต่างอยู่ ไม่มีความผูกพันใกล้ชิดต่อกัน จึงส่งผลให้สมาชิกแต่ละคนต้องแสวงหาความใกล้ชิด ความเข้าใจ และความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกครอบครัวแทน (Graaf et al., 2011) จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีความผูกพันต่อกันน้อย มักแสวงหาความช่วยเหลือ ความเข้าใจ ความใกล้ชิด หรือความเห็นใจซึ่งกันและกันจากบุคคลภายนอกครอบครัวแทน เพื่อทดแทนความรู้สึกต่างๆที่ไม่ได้รับจากครอบครัวของตนเอง (Davila et al., 2009) ส่งผลให้วัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะกระทำการพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆเพิ่มขึ้นได้ เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หรือมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน เป็นต้น (Brooks et al., 2012; Nyaguti et al., 2021)

ปัจจุบันงานวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมีข้อจำกัดในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านสัมพันธภาพในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยเฉพาะปัจจัยความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่ในประเทศไทยมักศึกษาเฉพาะปัจจัยภายในบุคคล เช่น อายุ ผลการเรียน ทักษะคิด การควบคุม หรือความตั้งใจทำพฤติกรรมเสี่ยงที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเท่านั้น (Kawiso et al., 2021) ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นพบได้ค่อนข้างน้อย ทั้งที่ปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ในวัยรุ่นที่สามารถส่งผลต่อการกระทำการพฤติกรรมทั้งเชิงบวกและเชิงลบในอนาคตได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาถึงความ

รักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น เพื่อช่วยป้องกันหรือลดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการวิจัยนี้จะช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่และความผูกพันต่อครอบครัวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น และสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาแนวทางลดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว กับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายของความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

คำถามการวิจัย

1. พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเป็นอย่างไร
2. ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นหรือไม่ อย่างไร
3. ปัจจัยความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้หรือไม่ อย่างไร

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว แนวคิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นจากการทบทวนวรรณกรรม คือพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การมีกิจกรรมที่ทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อผลกระทบทางสุขภาพของตนเองได้ ประกอบด้วย พฤติกรรมสูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมใช้ความรุนแรง พฤติกรรมมารับประทานอาหารไม่เหมาะสม และพฤติกรรมการไม่ออกกำลังกาย ทั้งนี้วัยรุ่นที่มีการกระทำพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง จะมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมเสี่ยงอื่น ๆ ร่วมกันได้ และอาจกระทำพฤติกรรมนั้นต่อเนื่องได้จนถึงวัยผู้ใหญ่ ส่วนแนวคิดความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ประยุกต์มาจากทฤษฎีความรักใคร่ผูกพัน ตามแนวคิดของของโบลว์บี ฮาร์ซาน และชาร์เวอร์ (Bowlby, 1969; Hazan & Shaver, 1987) สามารถนำมาอธิบายความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ได้ ซึ่งความรักใคร่ผูกพันดังกล่าวเป็นสายใยความใกล้ชิด และความผูกพันทางอารมณ์ระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ของตน ที่จะคงอยู่ตลอดชีวิตและพัฒนาต่อเนื่องจนกลายเป็นความรักใคร่ผูกพันในวัยผู้ใหญ่ต่อไป เมื่อวัยรุ่นรับรู้ว่าคุณเองเผชิญกับสถานการณ์วิกฤติจากการถูกคุกคามต่าง ๆ จะแสวงหาความมั่นคง ปลอดภัย การปกป้อง และความสุขสบายจากตัวแทนความผูกพันของตนเอง เพื่อให้ตนเองรู้สึกปลอดภัยและสามารถเผชิญกับสถานการณ์นั้นได้ (Hazan & Shaver, 1987) ในทางตรงกันข้าม หากวัยรุ่นไม่ได้รับความรู้สึกมั่นคงหรือปลอดภัยจากตัวแทนความผูกพันของตนเองจะมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่คุกคามเหล่านั้น (Abolghasemi et al., 2009; Kassel et al., 2007; Pooravari et al., 2015)

สำหรับแนวคิดความผูกพันต่อครอบครัว ประยุกต์มาจากทฤษฎีที่เกี่ยวกับครอบครัว ตามแนวคิดของอลสัน และคณะ (Olson et al., 1983) ที่สามารถอธิบายความผูกพันต่อครอบครัวได้ ซึ่งความผูกพันต่อครอบครัว

จะทำให้วัยรุ่นรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว มีความใกล้ชิด ได้รับความช่วยเหลือ การสนับสนุน การติดตามดูแลภายในครอบครัว จึงช่วยให้วัยรุ่นกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้ (Nyaguti et al., 2021) อย่างไรก็ตามหากวัยรุ่นอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีความผูกพันต่อกันน้อย จะทำให้วัยรุ่นรู้สึกไม่เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว มีความเกี่ยวข้องต่อกันน้อย ขาดการดูแลใกล้ชิด ขาดความช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน จึงต้องแสวงหาความรู้สึกใกล้ชิด หรือความช่วยเหลือจากบุคคลภายนอกครอบครัว เพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหายไปจากครอบครัวของตนเอง จึงส่งผลให้วัยรุ่นมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้ เช่น มีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาที่เหมาะสม (Brooks et al., 2012; Graaf et al., 2011; Nyaguti et al., 2021)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (predictive correlational research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น และปัจจัยทำนาย ได้แก่ ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ วัยรุ่นเพศชายและหญิง อายุระหว่าง 10-19 ปี ในประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นเพศชายและหญิงที่อาศัยในจังหวัดเชียงราย อุบลราชธานี เพชรบุรี อยุธยา ระยอง และนครศรีธรรมราช ตามคุณสมบัติของเกณฑ์คัดเลือกคือ เป็นนักเรียนเพศชายและหญิง อายุระหว่าง 10-19 ปี มีสุขภาพแข็งแรง และยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มเลือกจังหวัด จากทั่วทั้ง 6 ภูมิภาคในประเทศไทย ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยสุ่มจับฉลากภูมิภาคละ 1 จังหวัด ได้ จังหวัดเชียงราย อุบลราชธานี อยุธยา ระยอง เพชรบุรี และนครศรีธรรมราช

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มเลือกอำเภอ โดยสุ่มจับฉลากจังหวัดละ 1 อำเภอ จากจังหวัดเชียงราย อุบลราชธานี อยุธยา ระยอง เพชรบุรี และนครศรีธรรมราช

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มเลือกโรงเรียน โดยสุ่มจับฉลากจากอำเภอละ 1 โรงเรียน และจับฉลากโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการอ้างอิงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำสำหรับการวิเคราะห์ คือ 200 ราย (Schumacker & Lomax, 2010) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการศึกษานี้ คือ จำนวนอย่างน้อย 200 ราย และผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีก 30% ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 260 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นข้อคำถามที่ให้เลือกตอบและเติมข้อความ ได้แก่ อายุ เพศ ศาสนา ระดับการศึกษา ลักษณะครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย รายได้ครอบครัว และบุคคลใกล้ชิดที่มีพฤติกรรมเสี่ยง
2. แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น (Adolescent Health Risk Behaviors Questionnaire) ผู้วิจัยประยุกต์ขึ้นจากเครื่องมือวัดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นของไอนิงเจอร์ (Reininger et al., 2003) ที่สามารถอธิบายพฤติกรรมเสี่ยงได้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ร่วมกับการทบทวนวรรณกรรม เพื่อใช้ประเมินพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆของวัยรุ่นในการศึกษานี้ ได้แก่ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การสูบบุหรี่ และการดื่มแอลกอฮอล์ ข้อคำถามมีทั้งหมด 10 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วยมากที่สุด) ถึง 5 (เห็นด้วยมากที่สุด) มีคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 10 ถึง 50 คะแนน

การแปลผลคือ คะแนนยิ่งสูงยิ่งมีความเสี่ยงของพฤติกรรมมาก โดยเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง หากมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง

มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูง และหากมีคะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับต่ำ แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงที่ผู้วิจัยประยุกต์ขึ้นนี้มีต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำมาแปลเป็นภาษาไทยด้วยวิธีแปลย้อนกลับ และในการศึกษานี้แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78

3. แบบวัดความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ (The Inventory of Parent and Peer Attachment: IPPA) ในการศึกษานี้ใช้แบบวัดความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ ซึ่งพัฒนาโดยอาร์มสเดนและกรีนเบิร์ก (Armsden & Greenberg, 1987) ตามแนวคิดของทฤษฎีความรักใคร่ผูกพัน (Bowlby, 1969) สำหรับใช้ประเมินสัมพันธภาพระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และเพื่อนสนิท มีคำถามทั้งหมด 25 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ความไว้วางใจ 10 ข้อ การสื่อสาร 9 ข้อ และความเห็นต่าง 6 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ มีค่าคะแนนตั้งแต่ 1 (เป็นความจริงเสมอ) ถึง 5 (ไม่เป็นความจริง) คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 25 ถึง 125 คะแนน

การแปลผลคะแนนคือ คะแนนยิ่งสูงยิ่งมีความรักใคร่ผูกพันมาก แบบวัดนี้ต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำมาแปลเป็นภาษาไทยด้วยวิธีแปลย้อนกลับ ในการศึกษานี้ใช้แบบวัดความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่เท่านั้น และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

4. แบบวัดความผูกพันต่อครอบครัว (Family Cohesion Assessment) ในการศึกษานี้ใช้แบบวัดความผูกพันต่อครอบครัวของ โฟสโก และ ลินดอนสแตนลีย์ (Fosco & Lydon-Staley, 2020) ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความผูกพันของสมาชิกในครอบครัว มีข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ 1) สมาชิกในครอบครัวจริงใจที่จะช่วยเหลือ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน 2) มีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันในครอบครัวของพวกเขา และ 3) สมาชิกในครอบครัวเต็มใจเป็นที่พึ่งพิงให้แก่กัน แบบวัดนี้เป็นแบบประมาณค่า (Likert Scale) 10 ระดับ ตั้งแต่ 0 ถึง 10 คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 0 ถึง 30 คะแนน การแปลผลคือ คะแนนยิ่งสูงยิ่งมีความผูกพันต่อครอบครัวมาก แบบวัดนี้ต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำมาแปลเป็นภาษาไทยด้วยวิธีแปลย้อนกลับ ในการศึกษานี้แบบวัดความผูกพันต่อครอบครัวมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบประเมินทั้ง 3 ชนิด คือ แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น แบบวัดความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และแบบวัดความผูกพันต่อครอบครัว มีต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาแปลเป็นภาษาไทยด้วยวิธีแปลย้อนกลับ (Brislin et al., 1973) โดยผ่านการขออนุญาตจากเจ้าของเครื่องมือ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบวัดนี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยและภาษาต่างประเทศจากสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้แปลย้อนกลับจากฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยแล้วแปลกลับเป็นภาษาอังกฤษ แล้วจึงนำแบบวัดที่เป็นต้นฉบับภาษาอังกฤษมาเปรียบเทียบกับแบบวัดภาษาอังกฤษที่แปลกลับจากภาษาไทยแล้ว หลังจากเปรียบเทียบต้นฉบับภาษาอังกฤษทั้งสองส่วนแล้วมีเนื้อหาตรงกัน แบบสอบถามทั้งหมดที่แปลเป็นภาษาไทยแล้วจะถูกนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์เด็ก มารดาทารกและการผดุงครรภ์ และสุขภาพจิต รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ราย ตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำไปตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency reliability) โดยการคำนวณค่า Cronbach's alpha coefficient กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่าง จำนวน 30 คน

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใบรับรองเลขที่ SWUEC-172/2563E และเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัสโรนา-19 การรวบรวมข้อมูลจึงอยู่ในรูปแบบออนไลน์ ดังนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามเหล่านั้นไปลงใน Google forms แล้วนำไปสร้าง QR code เพื่อนำมาประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยและใช้รวบรวมข้อมูลวิจัยหลังจากได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว

ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และให้กลุ่มตัวอย่างสแกน QR code ของเอกสารชี้แจงโครงการวิจัย จุดประสงค์ ประโยชน์ การปกปิดชื่อและการรักษาความลับ ซึ่งจัดทำอยู่ในรูปแบบเอกสารออนไลน์ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 18 ปี และผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ได้รับทราบข้อมูลโครงการวิจัยอย่างครบถ้วนและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อยินยอมให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยให้สิทธิกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยด้วยตัวเอง โดยไม่มีการบังคับขู่เข็ญ หรือชักจูงหว่านล้อมให้เข้าร่วมวิจัย กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิปฏิเสธหรือยุติการเข้าร่วมวิจัยโดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผลใดๆ ให้ผู้วิจัยทราบ และการปฏิเสธจะไม่ส่งผลกระทบต่อ การได้รับบริการการศึกษา การประเมินผล หรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ผู้เข้าร่วมวิจัยจะได้รับจากสถานศึกษาทั้งสิ้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างสมัครใจเข้าร่วมในการวิจัยนี้ จะกดปุ่ม “ยอมรับเข้าร่วมวิจัย” ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น โดยไม่เปิดเผยรายชื่อ-สกุลของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจะถูกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์มีเพียงผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเท่านั้นที่มีรหัสเปิดเข้าคอมพิวเตอร์และแฟ้มข้อมูล หลังผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการเรียบร้อยแล้วไฟล์ข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้รับอนุมัติจากหน่วยงานที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน 6 คน ที่ผ่านการชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการวิจัย การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการตอบแบบสอบถามแล้ว ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด จากการติดประกาศใบเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างสนใจเข้าร่วมการวิจัย ทีมผู้วิจัยจะแนะนำตัวเองและให้กลุ่มตัวอย่างสแกน QR code ของเอกสารชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของโครงการวิจัย และวิธีการตอบแบบสอบถามและการยินยอมเข้าร่วมวิจัยจนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจแล้ว จึงให้กลุ่มตัวอย่างใช้เวลาหลังเลิกเรียนตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทาง Google form ด้วยการสแกน QR code ของแบบสอบถาม ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที หลังจากที่ได้รับข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างส่งเข้ามาในระบบ Google forms โดยไม่มีการระบุชื่อ-สกุลของกลุ่มตัวอย่างแล้ว จะถูกตรวจสอบความครบถ้วนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และพฤติกรรมเสี่ยงด้วยสถิติพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นด้วยสถิติ Pearson's product moment correlation ภายหลังการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการกระจายข้อมูลแล้วพบว่าการกระจายตัวเป็นโค้งปกติ
3. วิเคราะห์ปัจจัยทำนายของความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นด้วยสถิติ Multiple linear regression analysis ภายหลังการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการกระจายข้อมูลด้วยสถิติ Kolmogorov-Smirnov Test (KS) แล้วพบว่าข้อมูลมีการกระจายตัวเป็นโค้งปกติ

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 324 ราย แยกเป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.3 เพศชาย ร้อยละ 40.7 อายุระหว่าง 13-18 ปี (อายุเฉลี่ย 15.26 ปี, SD = 1.30) นัถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.5 ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ

57.7 และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 42.3 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดี่ยวร้อยละ 58.3 และพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว ร้อยละ 42.0 รายได้ครอบครัวเฉลี่ย 24,000 บาทต่อเดือน บุคคลใกล้ชิดมีพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เช่น ตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ร้อยละ 26.2 สูบบุหรี่ ร้อยละ 17.5 และดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 22.6

ส่วนที่ 2 คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สูบบุหรี่ ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 7.4, 11.2 และ 13.4 ตามลำดับ รวมทั้งมี 2 พฤติกรรมเสี่ยงขึ้นไป คือ ใช้สารเสพติดร่วมกับดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 15.73 คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นมีค่าระหว่าง 10-41 คะแนน ($\bar{x} = 27.38$, $SD = 6.36$) และมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูง ร้อยละ 46.92 และอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 53.08

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.163$, $p < .01$; $r = -.444$, $p < .01$; ตามลำดับ) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น (n = 324)

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD	1	2	3
พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น .1	27.38	6.36	1	-.163**	-.444**
.2ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่	87.57	16.19		1	.611**
.3ความผูกพันต่อครอบครัว	19.68	5.79			1

** $p < .01$

ส่วนที่ 4 ปัจจัยทำนายของความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัวต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

ผลการวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณโดยวิธีนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสมการถดถอยพร้อมกัน พบว่า ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่มีความสัมพันธ์ และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .173$, $p = .006$) ความผูกพันต่อครอบครัวมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.550$, $p = .000$) โดยตัวแปรทั้งสองตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 21.6 ($R^2 = .216$, $F = 44.24$, $p < .001$) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น (n = 324)

ตัวแปร	B	SE	β	t	p-value
Constant	31.33	728.1		28.19	.000
1. ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่	.068	.024	.173	77.2**	.006
2. ความผูกพันต่อครอบครัว	-.604	.068	-.550	-81.8***	.000

$R = .465$, $R^2 = .216$, Adjusted $R^2 = .211$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

การอภิปรายผล

1. พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น คือ สูบบุหรี่ร้อยละ 11.2 ต้มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 13.4 วัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ (ร้อยละ 46 และร้อยละ 37.6 ตามลำดับ) ระบุว่ามีการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องปกติ ในจำนวนนี้ พบว่าร้อยละ 16.1 ตั้งใจมีเพศสัมพันธ์ในช่วงวัยรุ่น นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยง 2 พฤติกรรมขึ้นไป คือ ใช้สารเสพติดร่วมกับต้มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 15.73 ใช้สารเสพติดและต้มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 7.4 ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยด้านพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่พบว่า วัยรุ่นต้มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 34.5-52.4 สูบบุหรี่ ร้อยละ 10.0-28.8 ใช้สารเสพติด ร้อยละ 13.8 และมีเพศสัมพันธ์ก่อนอายุ 16 ปี ร้อยละ 13.4 (Champion et al., 2018; Kipping et al., 2015) และการศึกษาในประเทศไทยของ กอปรชนบ ดวงแก้ว และคณะ (Duangkaew et al., 2017) ที่พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 87.9 และสูบบุหรี่ร่วมกับการต้มแอลกอฮอล์ถึงร้อยละ 73.9 รวมทั้งผลการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า วัยรุ่นสูบบุหรี่และต้มแอลกอฮอล์ร่วมกันร้อยละ 7.3-8.6 สูบบุหรี่และใช้สารเสพติดร่วมกันร้อยละ 11.4-13.6 มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกันร่วมกับต้มแอลกอฮอล์ร้อยละ 2.8-5.2 ต้มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติดร้อยละ 4.0-7.5 (Hale & Viner, 2016) ดังนั้นผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมเสี่ยงที่พบในวัยรุ่นมักเป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นมีตั้งแต่ 2 พฤติกรรมขึ้นไป และเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่าง ๆ ต่อวัยรุ่นได้ เช่น สูบบุหรี่ ต้มแอลกอฮอล์ หรือมีเพศสัมพันธ์ (Brook et al., 2012; Thammaraksa et al., 2019)

พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.08) มีพฤติกรรมเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ (27.38 คะแนน) เนื่องจากวัยรุ่นร้อยละ 42.0 พักอาศัยอยู่ร่วมกับพ่อแม่และสมาชิกคนอื่นในครอบครัว จึงทำให้วัยรุ่นมีโอกาสได้รับความรักความอบอุ่น ได้รับการเอาใจใส่ มีการดูแลใกล้ชิด ได้รับการอบรมสั่งสอน ได้รับการติดตามกำกับพฤติกรรมจากพ่อแม่ มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของครอบครัว และมีภูมิคุ้มกันในครอบครัว ส่งผลให้วัยรุ่นมีโอกาสกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้น้อยลง (Duangkaew et al., 2017; Thammaraksa et al., 2019) ยิ่งไปกว่านั้น ผลการศึกษานี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณ 1 ใน 5 เท่านั้นที่มีบุคคลใกล้ชิด เช่น พี่น้อง หรือเพื่อนมีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น สูบบุหรี่ (ร้อยละ 17.5) และต้มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 22.6) ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามทฤษฎีการถ่ายทอดทางสังคมได้ว่า การกระทำพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นเป็นการเลียนแบบพฤติกรรมจากคนใกล้ชิด หรือคนที่มีอิทธิพลต่อตนเอง การที่วัยรุ่นเห็นพฤติกรรมเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับคนใกล้ชิด ทำให้วัยรุ่นคิดว่าพฤติกรรมนั้นเป็นสิ่งปกติและได้รับการยอมรับในสังคม ก่อให้เกิดการเลียนแบบหรือกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ตาม จึงทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงเกิดขึ้นได้เช่นกัน ในทางตรงกันข้าม หากวัยรุ่นมีบุคคลใกล้ชิดมีพฤติกรรมเสี่ยงน้อย อาจส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ได้น้อยลงตามไปด้วย (Kamphaengphan et al., 2011) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมสูบบุหรี่เพียงร้อยละ 11.2 และต้มแอลกอฮอล์เพียงร้อยละ 13.4 เท่านั้น

2. ปัจจัยทำนายของความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่และความผูกพันต่อครอบครัวต่อพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ถือเป็นปัจจัยระหว่างบุคคลหรือทางสังคม (Flay & Petraitis, 1994) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่สามารถอธิบายได้ตามแนวคิดของทฤษฎีความรักใคร่ผูกพัน (Bowlby, 1969; Hazan & Shaver, 1987) ได้ว่าความรักใคร่ผูกพันเป็นสายใย ความใกล้ชิดและความผูกพันทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างบุตรและพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูของตนเองที่จะคงอยู่ตลอดชีวิตและพัฒนาเป็นความรักใคร่ผูกพันในผู้ใหญ่ต่อไปความรักใคร่ผูกพันสามารถพบได้ทั้งความรักใคร่ผูกพัน

ทางบวกหรือความรู้สึกผูกพันแบบมั่นคง (secured attachment) และความรักใคร่ผูกพันทางลบหรือความรู้สึกผูกพันแบบไม่มั่นคง (insecured attachment) บุคคลที่มีความรู้สึกรักใคร่ผูกพันแบบมั่นคงจะมีความมั่นคงทางอารมณ์และมีความพึงพอใจต่อความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบุคคล รวมทั้งรักษาความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างตนเองและบุคคลอื่นได้ ขณะที่บุคคลที่มีความรักใคร่ผูกพันแบบไม่มั่นคงจะมีความรู้สึกไม่มั่นคงทางอารมณ์ รู้สึกไม่ปลอดภัยและไม่พึงพอใจต่อความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างบุคคล (Mikulincer & Shaver, 2007)

ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ในวัยรุ่นได้ เนื่องจากเมื่อวัยรุ่นกำลังเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาหรือความทุกข์ใจของตนเอง วัยรุ่นจะแสวงหาความรู้สึกปลอดภัยและที่พึ่งพิงจากพ่อแม่ หรือตัวแทนความผูกพันของตนเอง เพื่อให้ตนเองสามารถจัดการกับสถานการณ์เหล่านั้นได้ (Hazan & Shaver, 1987) อย่างไรก็ตามหากวัยรุ่นไม่ได้รับการตอบสนอง หรือไม่ได้รับความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยจากพ่อแม่ของตนเองมักทำให้วัยรุ่นกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆเพื่อหลีกเลี่ยงหรือจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของตนเอง (Abolghasemi et al., 2009; Kassel et al., 2007; Pooravari et al., 2015) ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า วัยรุ่นที่มีความรักใคร่ผูกพันแบบไม่มั่นคง หรือไม่ได้รับการตอบสนองจากพ่อแม่ของตนเองมีโอกาสเกิดพฤติกรรมเสี่ยงหรือพฤติกรรมด้านลบเพิ่มขึ้น เช่น มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย หรือใช้สารเสพติด (Fairbairn et al., 2018) เช่นเดียวกับการศึกษาของ คูก และคณะ (Cook et al., 2016) ที่พบว่า วัยรุ่นที่มีความรู้สึกรักใคร่ผูกพันแบบไม่มั่นคง จะทำให้ไม่มีความใกล้ชิดและไม่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย ไม่เชื่อใจพ่อแม่ของตนเอง จึงต้องแสวงหาความผูกพันใกล้ชิดและความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นภายนอกครอบครัวแทน จนนำไปสู่การถูกชักจูงและมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมเสี่ยงได้หลายรูปแบบ เช่น มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย มีคู่นอนหลายคน ไม่ใช่งานอย่างอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ สูบบุหรี่เพิ่มขึ้น ใช้สารเสพติดและแอลกอฮอล์สูงขณะมีเพศสัมพันธ์

ส่วนปัจจัยความผูกพันต่อครอบครัว สามารถอธิบายตามแนวคิดของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวได้ว่า ความผูกพันกับครอบครัว เป็นการแสดงออกถึงความผูกพันทางอารมณ์อย่างเข้มแข็งภายในครอบครัว มีความรู้สึกใกล้ชิดต่อกันภายในครอบครัว มีความรักใคร่ มีการสนับสนุน ห่วงใยดูแลซึ่งกันและกัน (Fosco & Lydon-staley, 2020; Olson et al., 1983) วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีความผูกพันในครอบครัวมากจึงมีโอกาสเกิดปัญหาหรือพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆได้น้อย ในทางตรงข้าม หากครอบครัวมีความผูกพันต่อกันน้อยหรือมีความขัดแย้งเกิดขึ้น จึงมีส่วนทำให้วัยรุ่นเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาต่างๆได้มาก เช่น มีภาวะซึมเศร้า ใช้สารเสพติด หรือมีพฤติกรรมต่อต้านสังคมได้ (Fosco et al., 2016) ผลการศึกษาค้นนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของฟอสโค และคณะ (Fosco et al., 2012) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความผูกพันกับครอบครัวในระดับสูง จะรับรู้ได้ว่าตนเองได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกครอบครัว เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว และครอบครัวให้ความสำคัญแก่ตนเอง จึงมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้สูง และยังเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้น้อยลง เช่นเดียวกับผลการวิจัยที่พบว่า วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีความผูกพันต่อกันมาก จะมีแนวโน้มที่จะกระทำพฤติกรรมเสี่ยงได้น้อยลงเช่นกัน (Graaf et al., 2011)

จากสถิติของพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นที่ยังคงอยู่ในสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่าปัจจัยด้านความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถอธิบายและมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยวัยรุ่นที่มีความรักใคร่ผูกพันกับพ่อแม่และมีความผูกพันต่อครอบครัวสูงมักมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นได้น้อยกว่าวัยรุ่นที่มีความรักใคร่ผูกพันกับพ่อแม่ และมีความผูกพันต่อครอบครัวต่ำ ดังนั้น หากมีแนวทางส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความรักใคร่ผูกพันกับพ่อแม่ และมีความผูกพันต่อครอบครัวมากขึ้น จึงช่วยป้องกันให้วัยรุ่นหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆลงได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการทางการแพทย์พยาบาล

1. สามารถนำผลวิจัยไปบริหารจัดการและวางแผนให้การพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยเพิ่มการคัดกรองสัมพันธภาพระหว่างวัยรุ่นกับครอบครัว ติดตามและเฝ้าระวังการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่มีความรักใคร่ผูกพันกับพ่อแม่ น้อย หรือมีความผูกพันต่อครอบครัวน้อย

2. สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางและนโยบายป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยนำมากำหนดแนวทางการคัดกรอง ติดตาม และเฝ้าระวังกลุ่มวัยรุ่นที่มีปัญหาด้านสัมพันธภาพในครอบครัว รวมทั้งส่งเสริมความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว โดยจัดกิจกรรม เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ครอบครัวและชุมชนเห็นความสำคัญ ประโยชน์ของสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัวและเรียนรู้วิธีส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อช่วยป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

ด้านการศึกษาพยาบาล

สามารถนำผลการวิจัยที่ได้เกี่ยวกับปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆในวัยรุ่น ได้แก่ ความรักใคร่ผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ และความผูกพันต่อครอบครัว ไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บัณฑิตพยาบาลศาสตร์ เห็นความสำคัญและเรียนรู้วิธีการส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งที่จะป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆในวัยรุ่นได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นกลุ่มอื่นๆ ที่นอกเหนือจากกลุ่มวัยรุ่นที่ศึกษาครั้งนี้ เช่น กลุ่มวัยรุ่นที่มีคนใกล้ชิดมีพฤติกรรมเสี่ยง หรืออาศัยในครอบครัวเดี่ยว เป็นต้น เพื่อให้ผลการศึกษามีความครอบคลุมทุกกลุ่มตัวอย่าง

2. ควรศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความผูกพันระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่และความผูกพันต่อครอบครัวเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยทำนายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น เช่น การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สัมพันธภาพการกลุ่มเพื่อน หรือรูปแบบการเลี้ยงดูของผู้ปกครอง เป็นต้น

References

- Abolghasemi, A., Mahmoodi, H., & Soleimani, E. (2009). The role of attachment styles and defense mechanisms in discriminating cigarette smoker students from nonsmokers. *Quarterly Journal of Sabzevar University of Medical Sciences, 16*(3), 134-141.
- Armsden, G. C., & Greenberg, M. T. (1987). The inventory of parent and peer attachment: Individual differences and their relationship to psychological well-being in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 16*(1), 427-454. doi.org/10.1007/BF02202939
- Arts, J., Fernandez, M. L., & Lofgren, I. E. (2014). Coronary heart disease risk factors in college students. *Advances in Nutrition, 5*(2), 177-187. doi:10.3945/an.113.005447
- Bannink, R., Broeren, S., Heydelberg, J., van't Klooster, E., & Raat, H. (2015). Depressive symptoms and clustering of risk behaviours among adolescents and young adults attending vocational education: A cross-sectional study. *BMC Public Health, 15*, 396. doi:10.1186/s12889-015-1692-7

- Bowlby, J. (1969). *Attachment and Loss* (Vol. 1). New York: Basic Books.
- Bozzini, A. B., Baue, R. A., Maruyama, J., Simões, R., & Matijasevich, A. (2021). Factors associated with risk behaviors in adolescence: A systematic review. *Revista Brasileira de Psiquiatria, 43*(2), 210–221. doi.org/10.1590/1516-4446-2019-0835
- Brislin, R. W., Lonner, W., & Thorndike, R. (1973). *Cross-cultural research methods*. New York: Willy.
- Brooks, F. M., Magnusson, J., Spencer, N., & Morgan, A. (2012). Adolescent multiple risk behaviour: An asset approach to the role of family, school and community. *Journal of Public Health, 34*(suppl 1), i48–56. doi.org/10.1093/pubmed/ fds001
- Center for Disease Control and Prevention. (2019). *Youth risk behavior surveillance system (YRBSS)*. Retrieved from <https://www.cdc.gov/healthyyouth/data/yrbs/index.htm>
- Champion, K. E., Mather, M., Spring, B., Kay-Lambkin, F., Teesson, M., & Newton, N. C. (2018). Clustering of multiple risk behaviors among a sample of 18-year-old Australians and associations with mental health outcomes: A latent class analysis. *Frontiers in Public Health, 7*(6), 135. doi: 10.3389/fpubh.2018.00135
- Chidnayee, S., & Yottavee, W. (2018). Factors related with smoking behaviors of youth at Uttaradit. *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit, 1*(1), 83-93. (in Thai)
- Cook, S. H., Watkins, D. C., Calebs, B., & Wilson, P. A. (2016). Attachment orientation and sexual risk behaviour among young Black gay and bisexual men. *Psychology & Sexuality, 7*(3), 177-196. doi: 10.1080/19419899.2016.1168312
- Davila, J., Stroud, C. B., Starr, L. R., Ramsay Miller, M., Yoneda, A., & Hershenberg, R. (2009). Romantic and sexual activities, parent-adolescent stress, and depressive symptoms among early adolescent girls. *Journal of Adolescence, 32*(4), 909–924. doi: 10.1016/j.adolescence.2008.10.004
- de Graaf, H., van de Schoot, R., Woertman, L., Hawk, S. T., & Meeus, W. (2012). Family cohesion and romantic and sexual initiation: A three wave longitudinal study. *Journal of Youth and Adolescence, 41*(5), 583-592. doi: 10.1007/s10964-011-9708-9.
- Duangkaew, K., Powwattana, A., & Auemaneekul, N. (2017). Factors related to multiple risk behaviors among vocational students in Bangkok. *Journal of Public Health Nursing, 31*(1), 75-96. (in Thai)
- Fairbairn, C. E., Briley, D. A., Kang, D., Fraley, R. C., Hankin, B. L., & Ariss, T. (2018). A meta-analysis of longitudinal associations between substance use and interpersonal attachment security. *Psychological Bulletin, 144*(5), 532-555. doi.org/10.1037/bul0000141
- Flay, B. R., & Petraitis, J. (1994). The theory of Triadic influence: A new theory of health behavior with implications for preventive interventions. *Advances in Medical Sociology, 4*, 19-44.
- Fosco, G. M., Caruthers, A. S., & Dishion, T. J. (2012). A six-year predictive test of adolescent family relationship quality and effortful control pathways to emerging adult social and emotional health. *Journal of Family Psychology, 26*(4), 565–575. doi.org/10.1037/a0028873

- Fosco, G. M., & Lydon-Staley, D. M. (2020). Implications of family cohesion and conflict for adolescent mood and well-being examining within-and between-family processes on a daily timescale. *Family Process, 59*(4), 1672-1689. doi.org/10.1111/famp.12515
- Fosco, G. M., Van Ryzin, M. J., Connell, A. M., & Stormshak, E. A. (2016). Preventing adolescent depression with the family check-up: Examining family conflict as a mechanism of change. *Journal of Family Psychology, 30*(1), 82–92. doi.org/10.1037/fam0000147
- Hale, D. R., & Viner, R. M. (2016). The correlates and course of multiple health risk behaviour in adolescence. *BMC Public Health, 16*, 458. doi: 10.1186/s12889-016-3120-z
- Hazan, C., & Shaver, P. R. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology, 52*(1), 511-524. doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511
- Hazan, C., & Zeifman, D. (1999). Pair bonds as attachments: Evaluating the evidence. In J. Cassidy & P. R. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research, and clinical applications* (pp. 336–354). The Guilford Press.
- Kamphaengphan, S., Kaewpornawan, T., & Apinuntavech, S. (2011). Psychosocial factors associated with teenage pregnancy attending antenatal care clinic at Siriraj Hospital. *Journal of the Psychiatric Association of Thailand, 56*(3), 255-266. (in Thai)
- Kassel, J. D., Wardle, M., & Roberts, J. E. (2007). Adult attachment security and college student substance use. *Addictive Behaviors, 32*(6), 1164-1176. doi: 10.1016/j.addbeh.2006.08.005.
- Kawsiso, M., Homsin, P., & Srisuriyawet, R. (2564). Predicting factors of multiple risk behaviors among male adolescents in Lopburi Province. *Thai Red Cross Nursing Journal, 14*(1), 140-155. (in Thai)
- Kipping, R. R., Smith, M., Heron, J., Hickman, M., & Campbell, R. (2015). Multiple risk behaviour in adolescence and socio-economic status: Findings from a UK birth cohort. *European Journal of Public Health, 25*(1), 44–49. doi.org/10.1093/eurpub/cku078
- Lemelin, C., Lussier, Y., Sabourin, S., Brassard, A., & Naud, C. (2014). Risky sexual behaviours: The role of substance use, psychopathic traits, and attachment insecurity among adolescents and young adults in Quebec. *Canadian Journal of Human Sexuality, 23*(3), 189-199. doi.org/10.3138/cjhs.2625
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics and change*. New York: Guilford Press.
- Morgan, A., & Haglund, B. J. A. (2009). Social capital does matter for adolescent health: Evidence from the English HBSC study. *Health Promotion International, 24*(4), 363–372. doi:10.1093/heapro/dap028.
- Nyaguti, J. A., Asatsa, S., & Muthami, J. (2021). Relationship between family cohesion and teenage sexual behavior in public secondary schools in Kajiado County, Kenya. *International Journal of Research and Innovation in Social Science, 4*(6), 177-187.

- Olson, D. H., Russell, C. S., & Sprenkle, D. H. (1983). Circumplex model of marital and family systems: VI. Theoretical update. *Family Process*, 22(1), 69–83. doi: 10.1111/j.1545-5300.1983.00069.x.
- Perera, U. A. P., & Abeysena, C. (2018). Prevalence and associated factors of risky sexual behaviors among undergraduate students in state universities of Western Province in Sri Lanka: A descriptive cross-sectional study. *Reproductive Health*, 15(1), 105. doi.org/10.1186/s12978-018-0546-z
- Pooravari, M., Ghanbari, S., Zadeh Mohammadi, A., Panaghi, L., & Aghdasta, E. (2015). The comparison of tendency to risky behaviour, in secure/insecure attachment in parents. *International Journal of Applied Behavioral Sciences*, 2(2), 7-14. doi.org/10.22037/ijabs.v2i2.7642
- Powwattana, A., Auemaneekul, N., & Lagampan, S. (2561). *Risk behaviors prevention in adolescence: Concepts and management in multilevel approach* (2nd ed.). Bangkok: Danex Intercorporation. (in Thai)
- Reininger, B., Evans, A. E., Griffin, S. F., Valois, R. F., Vincent, M. L., Parra-Medina, D., ... Zullig, K. J. (2003). Development of a youth survey to measure risk behaviors, attitudes and assets: Examining multiple influences. *Health Education Research*, 184, 461–476. doi.org/10.1093/her/cyf046
- Reyes, B. D., Hargreaves, D. S., & Creese, H. (2021). Early-life maternal attachment and risky health behaviours in adolescence: Findings from the United Kingdom Millennium Cohort Study. *BMC Public Health* 21, 2039. doi.org/10.1186/s12889-021-12141-5
- Saelim, S., Moopayak, K., & Suwonnarop, N. (2017). Factors related to alcohol drinking behavior of adolescents. *Songklanagarind Journal of Nursing*, 37(3), 25-36. (in Thai).
- Schindler, A., & Bröning, S. (2015). A review on attachment and adolescent substance abuse: Empirical evidence and implications for prevention and treatment. *Substance Abuse*, 36(3), 304-313. doi: 10.1080/08897077.2014.983586.
- Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2010). *A beginner's guide to structural equation modeling* (3rd ed.). New York, NY: Routledge Academic.
- Srithong, A. (2015). *Sexual Intercourse and factors associating sexual intercourse among adolescent in Mae-ai District, Chiang Mai Province*. (Master's thesis). Chiang Mai University, Thailand.
- Thammaraksa, P., Powwattana, A., Wannasuntad, S., & Tipkanjanaraykha, K. (2019). Factors related to multiple risk behaviors among female secondary school students. *Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok*, 35(1), 224-238. (in Thai)
- Wiangkamon, S., Homsin, P., & Srisuriyawet, R. (2017). Life assets and factors related to early smoking stage among male upper primary school students, Kalasin Province. *Journal of Public Health Nursing*, 31(2), 91-108. (in Thai).